

**Posudek oponenta diplomové práce
Katedra pedagogiky FF UK**

Jméno a příjmení studenta/-tky: Bc, Eliška Laksarová, DiS.
Obor studia: pedagogika
Název práce: Dysfunkční rodina jako faktor vzniku patologického chování dětí a mládeže
oponent práce: doc. PhDr. Jaroslav Kořa

Technické parametry práce:

Počet stránek textu (bez příloh): 94

Počet stránek příloh: 2

Počet titulů v seznamu literatury: dostatečný (s. 99. – 104.)

0**	1	2	3	4
-----	---	---	---	---

Výběr tématu

Společenská a vědní závažnost tématu

		2		
--	--	---	--	--

Oborová příslušnost tématu

	1			
--	---	--	--	--

Přístup autora k řešené problematice (samostatnost, iniciativa, spolupráce s vedoucím práce)

0				
---	--	--	--	--

Formální zpracování

Jazykové vyjádření (respektování pravopisné normy, stylistické vyjadřování, zvládnutí odborné terminologie)

		2		
--	--	---	--	--

Práce s odbornou literaturou a prameny (citace, parafráze, odkazy, dodržení norem pro citace, cizojazyčná literatura)

		2		
--	--	---	--	--

Formální zpracování (jasnost tématu, rozčlenění textu, průvodní aparát, poznámky, přílohy, grafická úprava)

		2		
--	--	---	--	--

Metody práce

Vhodnost a úroveň použitých metod

	1			
--	---	--	--	--

Kvalita zpracování teorie, úroveň reflexe

		2		
--	--	---	--	--

Využití výzkumných empirických metod

	1			
--	---	--	--	--

Využití praktických zkušeností

0				
---	--	--	--	--

Obsahová kritéria a přínos práce

Naplnění cílů práce

0				
---	--	--	--	--

Vyváženost teoretické a praktické části

		2		
--	--	---	--	--

Dosažené výsledky, odborný vklad, použitelnost výsledků v praxi

0				
---	--	--	--	--

Vhodnost prezentace závěrů práce

		2		
--	--	---	--	--

** 0 – nehodnoceno; 1 – výborně; 2 – velmi dobře; 3 – dobře; 4 – neprospěl/a

Otázky a náměty k diskusi při obhajobě:

Je možné na základě kazuistik 8 respondentů dělat obecně platné závěry?
Co jsou rodičovské kompetence? (s. 14)

Celkové hodnocení práce (klady, nedostatky):

Diplomantka předložila k posouzení poměrně rozsáhlou práci, která se zabývá vztahem mezi dysfunkční rodinou a patologickým jednáním u dětí a mládeže. V teoretické části je věnována pozornost popisu a definicím rodiny, její typologii a dysfunkcím. Následuje kapitola o patologickém chování u dětí a mládeže. Dále se autorka (na s. 48. – 50.) věnovala spojitostmi mezi dysfunkční rodinou a patologickým chováním. Šestá kapitola se zabývá orgány a ústavy pečující o problémovou mládež. Sedmá kapitola je nástinem výzkumů patologického chování dětí a mládeže v ČR. Od s. 61 je popsán kvalitativní výzkum s osmi kazuistikami (4 dívky a 4 chlápci).

Připomínky: Není jasné, proč je na několika místech zmiňována bezdětná rodina, když je pro téma práce irelevantní. K textu je možné vznést řadu připomínek, které se většinou týkají neobratných formulací: „Mladiství řeší svou osobnost, individualita a sexualitu, což je velmi rozšiřující oblastí jejich zájmu, v níž potřebují pochopení ze strany pečující osoby. Oproti předchozím desetiletím je snazší přístup k různým návykovým látkám, jež se běžně podávají osobám starším 18 let nebo jejichž konzumace v naší zemi není vůbec povolena.“ (s. 11)

Věty bez podmětu a přísudku: „Zajištění pokračování rodu.“ (s. 15) „Schopný vytvořit svou vlastní rodinu.“ (s. 17)

„Dnešní doba mění podobu biologicko-reprodukční funkce. Dochází tomu prostřednictvím aktuálních trendů...“ (s. 15) „Spadají sem činnosti vztahující se k hmotným statkům a zajištění chodu.“ (s. 16) „Odvíjí se od toho skutečnost, kolik budou (odborníci) muset vynaložit vlastního úsilí a zároveň, zda vůbec může dojít k nějaké změně nejlépe pozitivního rázu.“ (s. 21) „Spojení přetížená rodina vyjadřuje skupinu...“ (s. 25) „Liberální rodina plně kopíruje liberální výchovný přístup.“ (definice kruhem na s. 26) „Sexuální zneužívání označuje takové jednání, kdy je dítě vystaveno sexuálnímu kontaktu nebo chování, které primárně vede k jednostrannému spokojení potřeb. (koho?) Patří sem každý úkon se sexuálním podtextem.“ (s. 30) „Oproti minulosti má dnes pedagog mnohem větší roli (???), než tomu bylo dříve. Jeho aktivity nesměřují pouze k tomu, aby svým žákům předal potřebné informace, ale zároveň přejímá část výchovné funkce (???), a navíc musí reagovat na požadavky společnosti.“ (s. 35) „Závažnost jednotlivých jevů je různá. Váže se mimo jiné i na to, zda to proběhlo poprvé nebo je to opakované.“ (s. 36) „Zahrnuje-li výchova fyzické trestání, je to pro něj norma, kterou vztahuje i na své okolí a v budoucnu bude volit stejný výchovný směr.“ (s. 48) atd. V úvodu výzkumu najdeme formulaci: „Hlavní výzkumná otázka, jež se přímo dotýká cíle, zní takto: Pochází dítě či mladistvý, u něhož se vyskytuje patologické chování, z rodiny, která nedokáže naplňovat všechny své rodinné funkce?“ (a která rodina je naplňuje, a jaké funkce to jsou či nejsou? – výzkum je následně o něčem jiném... s. 61) Zanedbatelnou připomínkou je, že poznámky pod čarou se uvádějí obvykle v řádkování 1 a obvykle i v menším formátu než je text práce..

Celkové hodnocení: diplomantka předložila k posouzení nadlimitně rozsáhlou diplomovou práci, která se zabývá náročným a rozsáhlým tématem. Usilovala obsáhnout složitost problémů, ale ne vždy ji tato snaha vycházela. I pojetí rodiny by občas uneslo větší odstup a nadhled. V řadě formulací by bylo vhodné zpřesňovat jejich znění. Ocenit lze poměrně velký rozsah literatury, dobře prováděné odkazy - a za nejlepší část textu výborně zpracované kazuistiky; výsledky jsou ale dány výzkumnou sondou a podle toho je vhodné s nimi zacházet v závěrech práce. Text splňuje požadavky kladené na diplomové práce a lze jej doporučit k obhajobě.

Doporučení k obhajobě: doporučuji

Navrhovaná klasifikace: velmi dobře

Datum, podpis: 1.6.2023

doc. PhDr. Jaroslav Koťa